

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

Q2
20

תוכן העניינים

215	5. ממשל תאגידי
215	5.1. הביקורת הפנימית
215	5.2. עניינים אחרים
216	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם
216	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
228	6.2. דירוג הבנק
228	6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית
229	7. נספחים
229	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
232	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

218	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
219	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
221	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיר
222	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
223	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
225	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
226	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
228	טבלה 6-8: דירוג
229	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
230	טבלה 7-2: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
231	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
231	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
232	טבלה 7-5: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי

5.1. הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2019. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה למעט האמור להלן. עם התפתחות מגפת הקורונה, ובהתאם להנחיות משרד הבריאות והפיקוח על הבנקים, פעלה הביקורת זמנית, במתכונת כוח אדם מצומצמת. הביקורת הפנימית צמצמה את פעילותה השוטפת והסיטה משאבים לבחינת הסיכונים המידיים ולביצוע בדיקות אד-הוק מתבקשות. עם החזרה לשגרת עבודה "בצל נגיף הקורונה" ביצעה הביקורת התאמות לתוכנית עבודתה לשנת 2020 בהתייחס להתפתחויות בסביבת הסיכון בעקבות המשבר.

5.2. עניינים אחרים

ביום 18 ביוני 2020 התפטר עודד ערן מכהונתו כיו"ר דירקטוריון וכדירקטור בבנק וזאת על רקע מצבו הבריאותי ובהמשך ליציאתו לחופשת מחלה ביום 9 ביוני 2020. מספר ימים לאחר מכן נפטר מר ערן. דירקטוריון הבנק מביע את תודתו והערכתו למר ערן (ז"ל) ולמשפחתו על תרומתו הרבה לבנק בשנות כהונתו בכלל ובהובלת הדירקטוריון ובתחומי הממשל התאגידי בפרט.

ביום 28 ביוני 2020 החליט דירקטוריון הבנק לבחור במר ראובן קרופיק כיו"ר דירקטוריון הבנק וביום 28 ביולי 2020 נכנס המינוי לתוקף לאחר שהמפקח על הבנקים הודיע כי אינו מתנגד למינוי. טרם המינוי כיהן מר קרופיק כממלא מקום יו"ר הדירקטוריון החל מיום 9 ביוני 2020.

בהמשך לפניית הבנק, פרסמה הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים בחודש מרץ 2020 הודעה לציבור לצורך הגשת מועמדות לכהונת דירקטור בבנק. לקראת האסיפה השנתית לשנת 2020 לשלוש משרות כהונה. בעקבות התפטרותו של עודד ערן (ז"ל) כאמור לעיל, ובעקבות פניה נוספת של הבנק, פרסמה הוועדה האמורה קול קורא נוסף בחודש יולי 2020 למשרת כהונה נוספת. במסגרת פניות הבנק התבקשה הוועדה להציע לבנק בסך-הכל מועמדים לארבע משרות כהונה לקראת האסיפה השנתית 2020 (שצפויה להתכנס במהלך חודש אוקטובר 2020): שני דירקטורים חיצוניים בגין משרות הכהונה של רונית אברמזון-רוקח ודליה לב, שיסיימו תקופת כהונה ראשונה בחודשים פברואר ואפריל 2021, בהתאמה, ושני דירקטורים "אחרים" (שאינם דירקטורים חיצוניים) בגין משרת הכהונה הפנויה ומשרת הכהונה של משה קורן, שיסיימו את כהונתו בבנק (אשר הוארכה על-ידי המפקח על הבנקים) עם מינויו של דירקטור כאמור לאחר האסיפה השנתית 2020.

נוסף על מינוי דירקטורים כאמור, צפוי סדר יומה של האסיפה השנתית לשנת 2020 לכלול גם את הנושאים הבאים: דיון בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2019; אישור מינויים מחדש של רואי החשבון המבקרים של הבנק; אישור מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבנק; אישור תנאי כהונת יו"ר דירקטוריון הבנק; ואישור תנאי כהונה והעסקה למנכ"ל הבנק.

דירקטוריון הבנק וועדותיו מקיימים בחודשים האחרונים דיונים תכופים העוסקים בהתפשטות נגיף הקורונה וההשלכות על הבנק ועל השוקים הביטניים שונים, לרבות ההמשכיות העסקית של פעילות הבנק, היערכות הבנק לתרחישים שונים וכן היערכות "ליום שאחרי". בהתחשב בנסיבות ובהוראות הרגולטוריות, לרבות הוראת שעה שפרסם הפיקוח על הבנקים בקשר עם המשבר, נערכות מרבית ישיבות הדירקטוריון וועדותיו החל מחודש מרץ 2020 באמצעי תקשורת וללא נוכחות פיזית.

לפי דרישת הפיקוח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק ביום 18 במרץ 2020 להקים ועדה בלתי תלויה, בראשות שופט בית המשפט העליון (בדימוס) פרופ' יורם דנציגר ("הוועדה"). על-פי דרישת הפיקוח על הבנקים הוועדה תבדוק את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו את המעשים נשוא הפרשה האמריקאית בכללותה, תוך התייחסות להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות ההנהלה הבכירה והדירקטוריון, ובהקשר זה תגבש לפי הצורך המלצות. בנוסף, ובשים לב להליכים משפטיים תלויים ועומדים בנוגע לחקירות הרשויות האמריקאיות, ובכלל זה בקשה לאישור תביעה נגזרת ובקשה לגילוי מסמכים לפני תביעה נגזרת (ראה [ביאור 10](#) לתמצית הדוחות הכספיים), החליט דירקטוריון הבנק שהוועדה גם תבחן האם טובת הבנק מצדיקה נקיטת הליכים או צעדים אחרים כלפי כל צד שלישי ו/או הגעה להסדרים אחרים. הוועדה תגבש המלצות בדבר אופן הפעולה שישורת באופן מיטבי את טובת הבנק, על רקע מכלול הנסיבות, ותגיש המלצותיה לדירקטוריון הבנק. עם אישור ההסדרים המוסכמים עם הרשויות האמריקאיות (ראה [ביאור 1.10](#) לתמצית הדוחות הכספיים) החלה הוועדה בעבודתה. חברי הוועדה הם: כב' השופט (בדימוס) פרופ' יורם דנציגר (יו"ר הוועדה), כב' השופט (בדימוס) יוסף אלון, פרופ' גדעון פרחומבסקי וגב' רונית אברמזון-רוקח (דירקטורית חיצונית בבנק).

ביום 30 ביוני 2020 החליט דירקטוריון הבנק, לפי דרישת הפיקוח על הבנקים, להרחיב את מנדט הוועדה, כך שיכלול גם בדיקה בנוגע לפרשת פיפ"א (ראה [ביאור 10.ה](#) לתמצית הדוחות הכספיים). לפיכך, הוועדה תבחן גם את דרכי הפעולה האפשריות של הבנק למיצוי זכויותיו בפרשת פיפ"א, לרבות בראי ההליך לגילוי מסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת (ראה [ביאור 1.10.ג](#) לדוחות הכספיים [בעמ' 133](#)). במסגרת זו תבחן הוועדה, בין היתר, אם טובת הבנק מצדיקה נקיטת הליכים או צעדים אחרים כלפי כל צד שלישי ו/או הגעה להסדרים אחרים. כמו-כן, תבדוק הוועדה את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאיפשרו את המעשים נשוא פרשת פיפ"א, תוך התייחסות להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות ההנהלה הבכירה והדירקטוריון. הוועדה תגבש המלצות בדבר אופן הפעולה שישורת באופן מיטבי את טובת הבנק, על רקע מכלול הנסיבות, ותגיש המלצותיה לדירקטוריון הבנק.

ביום 31 במרץ 2020 החליט דירקטוריון הבנק להקים ועדת דירקטוריון למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות ופיקוח אחר יישום הדרישות וההתייבויות של הבנק הכלולות בהסדרים. ראה [גם ביאורים 1.10.ו](#) ו-[10.ה](#). לתמצית הדוחות הכספיים.

בחודש מאי 2020 החליטו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000 ("תקנות ההקלות")) והדירקטוריון לאשר הארכה של פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק וחברות בנות של הבנק לתקופה של עד חודש אחד (היינו עד ליום 30 ביוני 2020 במקום 31 במאי 2020, מועד פקיעתה של פוליסת הביטוח הקודמת - ראה [תקנה 29 לדוח התקופתי של הבנק לשנת 2019](#) [בעמ' 362](#)) בתמורה לפרמיה בסך של כ-250,000 דולר, וזאת על-מנת למצות משא ומתן עם מבטחים על חידוש הפוליסה. בחודש יוני 2020 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות ההקלות) ודירקטוריון הבנק, רכישת כיסוי ביטוחי לאחרייות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחבויות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה. הכיסוי הביטוחי שנרכש כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך בגבולות אחריות של כ-178 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 30 מיליון דולר (סך-הכל כ-208 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2020, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-6.9 מיליון דולר.

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר החזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגידי בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר החזקה נדרשת גב' אריסון, המחזיקה למועד פרסום הדוח כ-15.7% ממניות הבנק, למכור בתוך מספר שנים (עד חודש נובמבר 2022, עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות באישור המפקח על הבנקים) את החזקותיה בבנק העולות על 5%. לפרטים נוספים אודות היתר החזקה, השינוי במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [דוחות כספיים של הבנק לשנת 2018 סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי](#).

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי ואופן ניהולם

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. השירותים ללקוחות המגזר מוענקים באמצעות מערך של 205 סניפים, בנוסף, סניף נייד, ומרכז הייעוץ הראשון- פועלים INVEST הרימון וכן באמצעות ערוצים ישירים הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון", "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)" ופניות ברשתות החברתיות. כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות. בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

פעולות שהבנק נקט להתמודדות עם התפשטות נגיף קורונה

מעבר לסניף הנייד שבשגרה, הוכשרו 2 סניפים ניידים בחירום, להדגשת השירות הבנקאי. הסניפים מגיעים לבתי אבות בהתאם לבקשות הלקוחות ולסביבת סניפים המאופיינים בעומס וצפיפות לקוחות. כמות הדיילים בסניפים הפתוחים לקבלת קהל תוגברה על מנת לסייע ללקוחות לפעול באמצעים דיגיטליים ובמכונות לשירות עצמי, תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות. הלקוחות מונחים לתאם פגישה למחלקות הבנקאות אישית, פרטית ועסקית. ללקוחות המבקשים לקבל שירות מזומנים בקופה, מומלץ לתאם פגישה מראש. כמו-כן, הוגדרו אוכלוסיות להן יתאפשר מתן שירות ללא תיאום פגישה מראש, לקוחות מעל גיל 70, נשים בהריון, אנשים עם מוגבלות, לקוחות ללא אמצעי זיהוי ישראלים ומקרים חריגים.

הוקם ומתוחזק באופן שוטף אתר אינטרנט ייעודי המתכלל את המידע, דרכי התקשרות והפעולות המרכזיות שהבנק עושה על מנת להמשך ולתת שירות מקצועי, נגיש וזמין. הבנק הקל על הלקוחות בקבלת שירות במוקדי השירות ופתח פעולות ואפשרויות חדשות הן במענה קולי אוטומטי והן אצל הבנקאים. בקו הייעודי ללקוחות מבוגרים ירד סף הגיל מגיל 75 לגיל 70 (בקו זה הלקוחות מקבלים שירות בנקאי אנושי בזמינות גבוהה ותוך רגישות ומקצועיות).

במסגרת התמודדות עם המצב המורכב והמאתגר הבנק יצא עם כמה מוצרים ותהליכים על מנת להקל על לקוחותינו, לרבות:

- מתן אפשרות להקפאה של תשלומי המשכנתא והלוואות אחרות ללקוחות פרטיים ועסקיים לתקופה של עד 6 חודשים.
- הלוואות ייעודיות לעסקים קטנים עד לגובה של 400 אלף ש"ח ללווה לתקופה של עד 24 חודש וגרייס של עד 6 חודשים.
- הלוואה לעצמאיים בשיתוף לשכת ארגוני העצמאים והעסקים בישראל עד לגובה של 10 אלף ש"ח ללווה לתקופה של עד 60 חודש וגרייס של עד 6 חודשים.
- הגדלת מסגרות ללקוחות פרטיים.
- הלוואות מסובסדת לעובדי ההסתדרות עד לגובה של 10 אלף ש"ח ללווה לתקופה של עד 60 חודשים.

ייעוץ פנסיוני

ברבעון השני 2020 משבר נגיף הקורונה המשיך בהשפעתו על התנהלות הציבור ועל הכלכלה, למרות זאת נרשם תיקון חיובי בתשואות קופות הגמל, עקב העליות בשוק ההון. החלה חזרה הדרגתית לפעילות בתחום הייעוץ הפנסיוני, ונרשמה עלייה במספר פגישות הייעוץ, תחת מגבלות משרד הבריאות, במטרה לחזור לפעילות שוטפת רגילה.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

השקת אפליקציית בנק הפועלים

אפליקציה חדשה המאפשרת בנקאות קלה ומשולבת בין היכולות הטכנולוגיות המתקדמות ביותר, חוויית משתמש פרסונלית, לצד נראות ושפה מודרניים וחוויית לקוח מתקדמת, הצעות ערך ממוקדות וליווי הלקוחות בדרך לקבלת החלטות פיננסיות מושכלות. הטמעת האפליקציה נערכה בצורה הדרגתית, למערכת android ול-IOS.

בנקאות יומיומית בעידן הקורונה

לאור הקורונה, הבנק נערך להרחיב את מעגל הלקוחות הפעילים בדיגיטל לצד מתן שירותים חדשים בדיגיטל, במטרה להקל על הלקוחות בתקופה זו. בין היתר, הונגשו שירותים חדשים בדיגיטל: הגשת בקשה לדחיית תשלומי משכנתה ישירות באתר, אפשרות לדחיית תשלומי אשראי בדיגיטל, הגדלת גרייס באשראי ברגע ל-6 חודשים, יכולת הפקדה לפיקדונות ייעודיים המותאמים לתקופת שווקים סוערת באתר הבנק, הגדלת סכומי הצ'קים להפקדה באפליקציה ועוד.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

- ביום 14 במרץ 2018 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את פרק הבנקאות חוק מערכת ניוד בין בנקים (התוכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות באמצעות הסרת חסמי מעבר). בהתאם לחוק הבנקים יאפשרו מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח, כניסת החוק לתוקף תהיה בתוך שלוש שנים.
- ביום ה-16 בדצמבר 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת כללים לסוגי המוצרים אשר ינוידו במסגרת המערכת - ביניהם הרשאות לחיוב החשבון, ניהול יתרת חובה בשקלים ובמטבע-חוץ, ניהול ניירות-ערך ועוד. בנוסף, פורסמה ב-16 בדצמבר 2019 הוראת נוהל בנקאי תקין אשר מסדירה את רצף הפעולות הנדרשות מהבנק הקולט והבנק המעביר בניוד, אשר מפרטת, בין היתר, את החובות החלות על כל אחד מאלה.
- ב-30 ביוני 2020 אושרה דחיית תחילת החוק ב-6 חודשים עד ליום 22 בספטמבר 2021.
- בחודש ינואר 2019, פורסם חוק שירותי תשלום, ולאחר דחייה יכנס לתוקף ב-14 באוקטובר 2020. החוק מחליף את חוק כרטיסי חיוב ולמעשה מחיל הגנות צרכניות שהיו שמורות עד עתה לעולם הכרטיסים גם על אמצעי תשלום בבנקים כגון העברות מחשבון והרשאות לחיוב חשבון. בנוסף, יוחלו הגנות גם על אמצעי תשלום חדשניים כגון אפליקציות תשלומים, ארנק אלקטרוני ועוד. היערכות הבנק נדרשת בעיקר בנושא התאמת החוזים, הגילוי הנאות וההודעות הנדרשות לגבי כלל אמצעי התשלום שהבנק מעמיד ללקוחותיו, בנושא החובה והאחריות המוטלות על הבנק לעניין שימוש לרעה ובנושא ההרשאות לחיוב חשבון, אשר החוק מקדיש לו פרק ייחודי. הבנק נערך לעמוד בלוח הזמנים כנדרש.
- נוהל בנקאי תקין - ניהול אשראי צרכני - ביום 18 בפברואר 2020 פורסמה טיוטה שנייה של נוהל בנקאי תקין ניהול אשראי צרכני מטרת ההוראה לקבוע סטנדרטים מינימליים ונורמות התנהגות המצופות בפעילות המערכת הבנקאית מול משקי הבית. בין היתר:
  - הגבלת היקף האשראי הקמעונאי ליכולתו הפיננסית של הלקוח והימנעות מהעמדת אשראי העלול להוות נטל מופרז על משק הבית.
  - הקפדה על תהליכי שיווק נאותים מול לקוחות.
  - הקפדה על מתן גילוי ענייני ושלם ללקוח.
  - להבטיח שמנגנוני התגמול בבנק אינם מעודדים התנהלות שאינה הוגנת.
- תשלומים מידיים - בנק ישראל הודיע לבנקים כי עד סוף אוקטובר 2020, יחויבו הבנקים לסיים את החיבור למערכת תשלומים מידיים המוקמת במס"ב. ממועד זה הבנקים נדרשים לאפשר ללקוחותיהם לקבל תשלומים באמצעות שירות התשלום המידי. הבנק נערך לעמידה בלוחות הזמנים.
- פטור מהסדר כובל מס"ב - רשות התחרות האריכה את הפטור מהסדר כובל של מס"ב המאפשר את שיתוף הפעולה בין הבנקים החברים בה. במסגרת הפטור החדש, נקבעו תנאים המחייבים את מס"ב לקבל כמשתתף כל נותן שירותי תשלום שרשאי לכך על-פי דין ומיוצג על-ידי בנק, נאסר על חמשת הבנקים הגדולים לסרב סירוב בלתי סביר לתת לגוף חוץ-בנקאי את שירותי הייצוג הנדרשים על מנת לאפשר את חיבורו למס"ב כמשתתף. כדי לוודא את שיתוף הפעולה של הבנקים אסרה רשות התחרות על בנק לעשות שימוש במערכת התשלומים המידיים לצורך אפליקציית התשלומים שלו אלא אם כן הבנק מייצג גוף חוץ בנקאי והמיוצג מעביר עסקות באמצעות מערכת תשלומים מידיים עד יוני 2022. במקביל פרסם אגף מערכות תשלומים בבנק ישראל הוראה המחייבת בנק שלא לסרב "סירוב בלתי סביר" לבקשת נותן שירותי תשלום לייצג אותו בסליקה. בנק שקיבל פניה לייצג נדרש להעביר תשובתו תוך 30 יום זמן היערכות לייצג יהיה בין שלושה לשמונה חודשים תלוי בסוג הייצוג.
- נוהל בנקאי תקין 432 - ב-1 ביולי 2020 הוציא בנק ישראל עדכון להוראה וקבע כי הגשת הבקשה על-ידי הלקוח להעברת תיק ניירות-ערך תתאפשר באמצעים מקוונים, ובכלל זה הגשת אסמכתאות הנדרשות לצורך בחינת הבקשה.
- יזמות רגולטוריות אלו משפיעות לעיתים לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלולות לעיתים להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.
- למידע נוסף בדבר יזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("ועדת שטרומ",) ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2019	2020	*2019	2020	
במיליוני ש"ח				
1,446	1,204	722	549	סך הכנסות ריבית, נטו
4	6	2	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,450	1,210	724	552	סך-הכל רווח מימוני, נטו
737	744	383	338	עמלות והכנסות אחרות
2,187	1,954	1,107	890	סך ההכנסות
122	424	65	293	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,789	1,760	886	902	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
276	(230)	156	(305)	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
99	(79)	53	(113)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
177	(151)	103	(192)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
42,856	38,433	42,856	38,433	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
187,977	210,550	187,977	210,550	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-151 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 177 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומירידה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-1,210 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,450 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ביתרות האשראי, לצד ירידה במרווחים הפיננסיים על הפיקדונות בשל ירידת שיעור הריבית הדולרית. ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-744 מיליון ש"ח בהשוואה ל-737 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות ניירות-ערך. עלייה זו קוזזה בחלקה על-ידי קיטון בדמי ניהול חשבונות ובעמלות כרטיסי אשראי. הוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-424 מיליון ש"ח בהשוואה ל-122 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי תקין כתוצאה מגידול בשיעורי ההפרשה לנוכח אי הוודאות הקיימת בשל השפעת נגיף הקורונה על מצב המשק והלוויים וכן על היכולת לזהות ולאמוד הפסדי אשראי הגלומים בתיק בזמן של חוסר ודאות משמעותי כפי שקיים כיום. הוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-1,760 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,789 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר אשר נובעת מהמשך החיסכון בעלויות עקב תהליכי התייעלות, ומירידה בסכום המענק בהתחשב בתשואה להון שהושגה במחצית הראשונה של שנת 2020 לנוכח השפעות התפשטות נגיף הקורונה וכן מהשלכות הסכם השכר, על פיו התגמול ההוני לעובדים בוטל ובמקומו ייתנו תוספות שכר החל מחודש מאי. במחצית הראשונה של 2019 נרשמה הוצאה גבוהה לתגמול הוני, עקב עליית מחיר מניית הבנק. מנגד, חלה עלייה בהוצאות בשל שינוי הערכות הבנק בנוגע ליתרת התחייבות תלויה. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-38.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-41.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו בכ-210.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-188.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. העלייה נובעת בעיקר ממעבר לקוחות לאפיקי השקעה סולידיים עקב השלכות התפשטות נגיף הקורונה. למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק "מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

פתרונות ללקוחות בתקופת המשבר

- בנוסף לפירוט במגזר לקוחות פרטיים, הבנק יצא עם כמה מוצרים ותהליכים על מנת להקל על הלקוחות העסקיים, לרבות:
  - הלוואות ייעודיות לעסקים קטנים עד לגובה של 400 אלף ש"ח ללווה לתקופה של עד 24 חודש וגרייס של עד 6 חודשים.
  - מתן הלוואות בערבות חלקית של המדינה בסכומים הנגזרים מהמחזור העסקי של הלקוחות.

מגזר עסקים קטנים - שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

עם תחילת התפשטות נגיף הקורונה, ביצע הבנק שורת מהלכים במטרה לסייע לעסקים הקטנים להמשיך בפעילותם הבנקאית, גם מרחוק, לצד מתן שירותים חדשים במטרה להקל על הלקוחות בתקופה זו:

מהלכים לסייע לעסקים הקטנים

- הקמת קרן הלוואות ייעודית לעצמאים - במהלך אפריל 2020 יזמו הבנק וארגון להב הקמת קרן ייעודית להלוואות לעצמאים בהיקף של חצי מיליארד ש"ח ובריבית הדומה לזו הניתנת בהלוואות בערבות מדינה. בקשת ההלוואה מתבצעת בתהליך מהיר ונוח באתר או באפליקציה.
- הקפאת הלוואות בדיגיטל - הבנק מאפשר להקפיא תשלומי הלוואות למספר חודשים באמצעות אתר הבנק והאפליקציה הפרטיים. על מנת להקל על תזרים המזומנים של העסקים הקטנים, שאינם תאגיד (חברה).

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה ["מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל.

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2019	2020	*2019	2020	
במיליוני ש"ח				
821	711	407	334	סך הכנסות ריבית, נטו
1	3	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
822	714	407	335	סך-הכל רווח מימוני, נטו
288	276	145	125	עמלות והכנסות אחרות
1,110	990	552	460	סך ההכנסות
167	299	89	159	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
614	608	307	314	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
329	83	156	(13)	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
121	33	55	(9)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
208	50	101	(4)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
31,583	31,095	31,583	31,095	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
44,115	52,853	44,115	52,853	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2020, הסתכם ב-50 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-208 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומקיטון ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-714 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-822 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה במרווחים הפיננסיים על האשראי, וכן מירידה במרווחים על הפיקדונות בשל ירידת שיעור הריבית הדולרית. ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-276 מיליון ש"ח בהשוואה ל-288 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בדמי ניהול חשבונות ועמלות כרטיסי אשראי. ירידה זו קוזזה בחלקה על-ידי גידול בעמלות ניירות-ערך. ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-299 מיליון ש"ח בהשוואה ל-167 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי תקין כתוצאה מגידול בשיעורי ההפרשה לנוכח אי הוודאות הקיימת בשל השפעת נגיף הקורונה על מצב המשק והלווים וכן על היכולת לזהות ולאמוד הפסדי אשראי הגלומים בתיק בזמן של חוסר ודאות משמעותי כפי שקיים כיום. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-31.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו בכ-52.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות נציגויות משכן בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

תחרות

משכנתא הינה מוצר מוטה מחיר: מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן ללקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים. לכן מדובר בשוק המאופיין ברמת תחרותיות גבוהה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום ההלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- עם תחילת משבר הקורונה הבנק אפשר ללקוחות בעלי הלוואה לדיור, שענו על הקריטריונים, לדחות את תשלומי הלוואה עד שלשה חודשים (תשלום קרן וריבית). בעקבות הנחיית בנק ישראל מיום 7 במאי 2020 ניתן להאריך שלושה חודשים נוספים. משמעות דחיית תשלום הלוואה הינה שבמהלך תקופת הדחיה הלקוח אינו משלם את התשלומים השוטפים, התשלומים שנדחו מצטרפים ליתרת הקרן ונפרסים על פני יתרת תקופת הלוואה המקורית.
- בעקבות הנחיית בנק ישראל מיום 10 ביולי 2020 ללקוחות שכבר קיבלו דחיה של תשלומי הלוואה, יוכלו לדחות את התשלומים עד לסוף שנת 2020, גם אם הדחייה עולה על 6 חודשים. ללקוחות שטרם דחו את תשלומי הלוואה, יוכלו לדחות את התשלומים לתקופה של 6 חודשים, כאשר הגשת הבקשה לדחיית תשלומי הלוואה עד ליום 30 באוקטובר 2020.
- ברבעון הראשון של שנת 2020 ניתנה הקלה, עקב משבר הקורונה, בנוהל בנקאי תקין 329: לפיה ניתן להעניק הלוואה לכל מטרה בשעבוד דירת מגורים בשיעור מימון של עד 70% (טרם ההקלה המגבילה היא שיעור מימון 50%).
- ברבעון השני של שנת 2020 ניתנו הקלות נוספות, עקב משבר הקורונה, בנוהל בנקאי תקין 329, לפיה:
  1. רשאי תאגיד בנקאי להתחשב בסכום הממוצע של הכנסת הלווה בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת. שיעור החזר מההכנסה של הלווה, לאחר היציאה לחל"ת, לא יעלה על 70%;
  2. הושהתה הדרישה, לגבי הגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור של 1% מיתרת הלוואה לדיור לגבי הלוואות שאושרו בתקופת הוראת השעה.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2019	2020	*2019	2020	
במיליוני ש"ח				
398	475	204	240	סך הכנסות ריבית, נטו
30	27	15	12	עמלות והכנסות אחרות
428	502	219	252	סך ההכנסות
19	276	12	244	הוצאות בגין הפסדי אשראי
145	153	74	79	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
264	73	133	(71)	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
93	30	44	(30)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
171	43	89	(41)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
85,333	93,898	85,333	93,898	אשראי לציבור, נטו, לטוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-43 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-171 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וקוזז בחלקו על-ידי גידול ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-475 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-398 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-276 מיליון ש"ח בהשוואה ל-19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי תקין כתוצאה מגידול בשיעורי הפרשה לנוכח אי הוודאות הקיימת בשל השפעת נגיף הקורונה על מצב המשק והלווים וכן על היכולת לזהות ולאמוד הפסדי אשראי הגלומים בתיק בזמן של חוסר ודאות משמעותי כפי שקיים כיום. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-93.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-89.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. הגידול נובע מעלייה בהיקפי הפעילות.

למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [סעיף 3.2.6](#) בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים ומרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מערך מרכזי השירות הפזורים בארץ.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. עיקר הגידול במגזר זה, מקורו בענף הבניה והנדל"ן. בנוסף כחלק מהאסטרטגיה, מתמקד הבנק בהעמקת פעילות עם לקוחות בתחום ענף המסחר.

הרבעון השני של השנה אופיין בירידה חדה ברמת הפעילות הכלכלית, תוצאה של הסגרים והמגבלות על הפעילות הכלכלית. במהלך הרבעון הגיע מספר דורשי העבודה ליותר ממיליון איש. בחודש מאי הממשלה החלה להסיר את המגבלות על הפעילות הכלכלית, לאחר ירידה חדה במספר הנדבקים, ומספר העובדים בחל"ת החל לרדת. במהלך חודש יוני החלה עלייה מחודשת במספר הנדבקים המאומתים. האינדיקטורים לפעילות הכלכלית מראים שהפעילות הכלכלית עלתה לאחר הסרת המגבלות, אולם היא נותרה נמוכה באופן ניכר מזו של טרם פרוץ המגיפה. ענף הנדל"ן המניב המסחרי נפגע עקב הירידה בפעילות הכלכלית, כשבכלל ענף הנדל"ן גברה מאוד אי-הוודאות, לאור הפגיעה בהכנסות משקי הבית, וצפי לצמצום בפעילות של חברות עסקיות. לפרטים נוספים בדבר השפעות נגיף הקורונה, ראה [פרק ניהול סיכונים](#) בדוח הדירקטוריון.

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
*2019	2020	*2019	2020	
במיליוני ש"ח				
534	547	273	266	סך הכנסות ריבית, נטו
5	9	2	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
539	556	275	269	סך-הכל רווח מימוני, נטו
180	188	91	86	עמלות והכנסות אחרות
719	744	366	355	סך ההכנסות
14	298	13	123	הוצאות בגין הפסדי אשראי
253	239	131	122	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
452	207	222	110	רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
165	87	78	44	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
287	120	144	66	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,687	40,920	38,687	40,920	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
23,545	28,060	23,545	28,060	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-120 מיליון ש"ח בהשוואה ל-287 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-556 מיליון ש"ח בהשוואה ל-539 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקפי האשראי.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-188 מיליון ש"ח בהשוואה ל-180 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-298 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שנרשמו על בסיס קבוצתי בגין אשראי תקין לנוכח אי הוודאות הקיימת בשל השפעת נגיף הקורונה על מצב המשק והלווים וכן על היכולת לזהות ולאמוד הפסדי אשראי הגלומים בתיק בזמן של חוסר ודאות משמעותי כפי שקיים כיום. גידול נוסף נבע מעלייה בהפרשה הקבוצתית בגין חובות בעייתיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-239 מיליון ש"ח בהשוואה ל-253 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר אשר נובעת מהמשיך החיסכון בעלויות עקב תהליכי התייעלות, ומירידה בסכום המענק בהתחשב בתשואה להון שהושגה במחצית הראשונה של שנת 2020 לנוכח השפעות התפשטות נגיף הקורונה וכן מהשלכות הסכם השכר, על פיו התגמול ההוני לעובדים בוטל ובמקומו ייתנו תוספות שכר החל מחודש מאי. במחצית הראשונה של 2019 נרשמה הוצאה גבוהה לתגמול הוני, עקב עליית מחיר מניית הבנק.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-40.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-40.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו בכ-28.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-25.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. העלייה נובעת בעיקרה ממעבר לקוחות לאפיקי השקעה סולידיים עקב השלכות התפשטות נגיף הקורונה.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
- תעשייה, מסחר ומלונאות.
- תשתיות ואנרגיה.

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

לפרטים אודות השפעת התפרצות נגיף קורונה ראה [סעיף 6.1.4](#) מגזר מסחרי לעיל.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	*2019	2020	*2019	
במיליוני ש"ח				
687	700	343	354	סך הכנסות ריבית, נטו
39	72	20	27	הכנסות מימון שאינן מריבית
726	772	363	381	סך-הכל רווח מימוני, נטו
233	267	117	130	עמלות והכנסות אחרות
959	1,039	480	511	סך ההכנסות
96	529	116	241	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
298	301	155	154	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
565	209	209	116	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
204	86	69	44	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
361	123	140	72	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
75,718	73,868	75,718	73,868	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
50,014	54,461	50,014	54,461	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-123 מיליון ש"ח בהשוואה ל-361 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי וקוזז בחלקו על-ידי עלייה ברווח המימוני, נטו וכן בהכנסות מעמלות. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-772 מיליון ש"ח בהשוואה ל-726 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מגידול בהכנסות מפעילות חדר עסקות בשל עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות שחלה בשוק.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-267 מיליון ש"ח בהשוואה ל-233 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות טיפול באשראי ובעמלות ניירות-ערך.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 ב-529 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 96 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאה על בסיס פרטני בגין ירידה בגביית חובות שנמחקו חשבונאית בעבר, וכן בהוצאות שנרשמו על בסיס קבוצתי בגין אשראי תקין לנוכח אי הוודאות הקיימת בשל השפעת נגיף הקורונה על מצב המשק והלווים.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-73.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-75.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו בכ-54.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-53.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות, הפועלים שוויץ, בנק פוזיטיב תורכיה, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. בנוסף הסניף נותן אשראי בדרך של רכישת השתתפויות. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

בנוסף לכללים ולמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. לפרטים בדבר סיוע חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר סיוע חקירת הבנק בקשר עם בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ ומאז פועל הבנק להעברת יתרת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של הפועלים שוויץ בסניפו בשוויץ ובלוקסמבורג, בדרך של מכירה או בדרך אחרת. הבנק פועל להחזרת הרישיון הנדרש לשם יציאת החברה מגדר אחריותה הפיקוחית של ה-FINMA.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (בנק הפועלים לוקסמבורג)

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) אשר עיקר פעילותה מתן אשראי לתאגידים הפועלים באירופה אשר יש להם זיקה ישראלית. בחודש יוני 2019, החליט דירקטוריון הבנק כחלק ממהלך לחיזוק מוטת השליטה בפעילויות בחו"ל, לפעול לסגירת בנק הפועלים לוקסמבורג, בדרך של העברת תיק האשראי הקיים שלו לישראל או פירעון יתרתו וכן להמשיך בפעילות המימון במדינות מסוימות באירופה ישירות דרך הבנק מישראל. בנק הפועלים לוקסמבורג מתעתד לפנות לרגולטור הלוקסמבורגי במהלך הרבעון השלישי בבקשה להחזר הרישיון הבנקאי.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן "בנק פוזיטיב"), הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית.

חלקו של הבנק בבנק פוזיטיב עומד על 69.8%. לפרטים נוספים ראה [פרק 2.6](#) בדוח הדירקטוריון.

לאור המצב הכלכלי והפוליטי בתורכיה, במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיב. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנת הדרגתיות של תיק האשראי של בנק פוזיטיב.

בחודש אוקטובר 2019 התקשר הבנק, במשותף עם בעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיב, עם בנק השקעות תורכי שסייע באיתור רוכשים פוטנציאליים. הבנק מעריך כי אינו צפוי להשיב את מלוא סכום ההשקעה בחברה, וסביר שמרבית התמורה תהיה מותנית.

כמו-כן, לבעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיב טענות כנגד הבנק בקשר עם ההשפעה, לכאורה, של האמור על התוצאות של בנק פוזיטיב. המנהל הכללי של הבנק התפטר במהלך יולי 2020. בעקבות חילוקי הדעות השונים, הבנק מנהל דיאלוג מתמשך עם בעל מניות המיעוט, לגבי אופי התנהלות בנק פוזיטיב ופעילות הדירקטוריון שלו. במסגרת הדיאלוג כאמור, נידונות חלופות שונות לגבי חלוקת התמורה הצפויה להתקבל בעת מכירת בנק פוזיטיב. בעקבות הצעה שקיבל הבנק לרכישת בנק פוזיטיב ובהתחשב בדיונים על החלופות השונות עם בעל המיעוט כאמור, הבנק עדכן את השווי ההוגן של התמורה הצפויה והעמיד את שווי ההשקעה בהון בסך של כ-3 מיליון ש"ח (בהשוואה ל 33 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019) ורשם הפרשה לירידת-ערך על סך 30 מיליון ש"ח. סמוך לאישור הדוחות הכספיים התקבלה בבנק הצעה נוספת ממציע אחר, הטובה מזו הנזכרת לעיל. בין היתר בהתחשב במצב בתורכיה, בנסיבותיו של בנק פוזיטיב וגם על בסיס ניסיון העבר, אין באפשרות הבנק להעריך את סיכויי התממשותה.

בנק הפועלים מעמיד לבנק פוזיטיב קו אשראי שתמחרו מבוסס על מתדולוגיה סדורה. לאור משבר הקורונה, עליית סיכוני השוק בתורכיה קיבלה ביטוי בתמחרו של ריבית גבוה על הקו. בנק ישראל אישר את בקשת בנק הפועלים להחרגה כך ששיעור הריבית לצורך חידוש קו האשראי יהיה נמוך משעור הריבית שנקבע על-פי המתודולוגיה הסדורה. בקשה זו נובעת מהמצב המתגבר של הכלכלה התורכית ובנק פוזיטיב וצפיות הרגולטור התורכי. לאור האישור האמור, על בנק הפועלים לנכות את החבות בגין קו האשראי מההון הרגולטורי בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 312.

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני ש"ח				
234	187	110	82	סך הכנסות ריבית, נטו
1	18	(12)	(1)	הכנסות מימון שאינן מריבית
235	205	98	81	סך-הכל רווח מימוני, נטו
34	27	18	13	עמלות והכנסות אחרות
269	232	116	94	סך ההכנסות
18	107	22	69	הוצאות בגין הפסדי אשראי
426	320	253	117	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(175)	(195)	(159)	(92)	הפסד מפעילות נמשכת לפני מסים
15	(20)	(2)	(15)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
רווח (הפסד) נקי:				
(190)	(175)	(157)	(77)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	6	4	3	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(183)	(169)	(153)	(74)	הפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק
12,654	12,772	12,654	12,772	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
16,957	17,927	16,957	17,927	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-169 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-183 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע בעיקר מירידה בהוצאות המשפטיות, אשר קוזזו בחלקם על-ידי רישום הוצאות בגין שערור ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- ההפסד של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-33 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2020 בהשוואה לרווח נקי של כ-60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נבע בעיקר מעלייה בהוצאות הפסדי אשראי כתוצאה מגידול בשיעור ההפרשה הקבוצתית לנוכח אי הוודאות הקיימת בשל השפעת נגיף הקורונה על מצב המשק והלווים, וכן מקיטון ברווח המימוני, נטו.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-121 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2020 בהשוואה להפסד בסך של כ-216 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע מירידה בהוצאות המשפטיות המיוחסות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים. עם זאת, במחצית הראשונה של שנת 2020 נרשמו הוצאות בגין שערור ההפרשה לחקירה האמריקאית מול הכנסה שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, במחצית הראשונה של שנת 2019 נרשם הפסד בגין עסקה למכירת תיק נכסי הלקוחות של הפועלים שוויץ.
- במחצית הראשונה של שנת 2020 הוכר הפסד מירידת-ערך בגין ההשקעה בפוזיטיבי בסך של 30 מיליון ש"ח והבנק העמיד את חלקו בהון של פוזיטיבי על סך של 3 מיליון ש"ח.

סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-12.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2020 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-12.4 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2019. בפעילות ה-Middle-Market הסתכם האשראי בכ-11 מיליארד ש"ח, מתוכו סך של כ-4.7 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2019.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2020 בבנק פוזיטיבי בתורכיה הסתכם בכ-0.4 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה לסוף שנת 2019.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-18.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-16.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

- יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-18.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-16.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. בפעילות ה-Middle-Market הסתכמו הפיקדונות בכ-7.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. יתרת פיקדונות הציבור מסוג Brokered CD's הסתכמה בכ-10.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-8.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן), ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, הריביות ונגזרי OTC.
- פעילות מול לקוחות - מתן שירותי מסחר ומחקר ללקוחות הבנק לביצוע עסקות בניירות-ערך ישראלים וזרים באמצעות יחידת הברוקראג' וכן ביצוע עסקות ללקוחות במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, במטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדרי העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים ולקוחות זרים. חדר עסקות משמש גם כעושה שוק באגרות-חוב ממשלתיות. פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים וכן שירותי קסטודי, נגזרים סחירים ולא סחירים ושירותים תפעוליים לקרנות נאמנות.
- הבנק מספק ללקוחותיו שירותי מסחר מתקדמים הן בניירות-ערך ישראלים וזרים והן במכשירים פיננסיים נגזרים במטבעות, בריביות, מדדים וסחורות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים גדולים, מנהלי תיקים וקרנות נאמנות, חברות נוסטרו, קרנות גידור, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים ונבחרים ולקוחות זרים.
- בנק הפועלים הוא עושה השוק הגדול ביותר בעולם במסחר בשקל/מטבע-חוץ. הפעילות בחדר עסקות מתבצעת באמצעות דסקים יעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות בעלי אופי פעילות ייחודי במטבע-חוץ לצד מחלקות מסחר מקצועיות.
- מחלקת הברוקראג' בבנק מאגדת בתוכה יחידת מחקר ושני חדרי מסחר - האחד לניירות-ערך ישראלים והשני לניירות-ערך זרים, ומציעה שירותי ביצוע מקצועיים למשקיעים מקומיים ובינלאומיים לצד אנליזה מקצועית.

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2019	2020	2019	2020	
במיליוני ש"ח				
617	530	405	340	סך הכנסות ריבית, נטו
180	375	143	161	הכנסות מימון שאינן מריבית
797	905	548	501	סך-הכל רווח מימוני, נטו
73	52	33	26	עמלות והכנסות אחרות
870	957	581	527	סך ההכנסות
4	4	2	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
205	222	102	128	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
661	731	477	400	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
209	284	155	132	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
452	447	322	268	רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
4	2	4	1	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
456	449	326	269	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4	4	(1)	2	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
460	453	325	271	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,792	2,714	1,792	2,714	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
29,504	36,965	29,504	36,965	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-453 מיליון ש"ח בהשוואה ל-460 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות שקוזה בחלקה על-ידי עלייה ברווח המימוני נטו. הרווח המימוני, נטו של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-905 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-797 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות מהפרשי שער בעיקר בשל גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים. בנוסף, חל גידול בהכנסות מפעילות חדר עסקות בשל עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות שחלה בשוק בעקבות משבר התפשטות נגיף קורונה. כמו-כן, חלה עלייה ברווח כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה וחלה עלייה ברווחים מהשקעה באגרות-חוב. מנגד, חלו הפסדים מהשקעה במניות, אשר נבעו מירידה בשווי השוק של המניות בשוק ההון ברבעון הראשון בשל משבר התפשטות נגיף קורונה, וקוזזו בחלקם עקב עלייה בשווי השוק ברבעון השני. בנוסף, חל קיטון בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור עלית המדד הידוע בין התקופות.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכמו ב-52 מיליון ש"ח בהשוואה ל-73 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, כתוצאה מהפסקת פעילות מתן שירותי תפעול קופות-גמל וקרנות השתלמות לחברות מנהלות בחודש יולי 2019.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2020 הסתכם בכ-2.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-2.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2020 הסתכמו בכ-37.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-32.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019.

לפרטים בדבר השפעת התפשטות נגיף הקורונה על מוסדות פיננסיים זרים, ראה [פרק סיכון אשראי](#) בסקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות פועלים סהר בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ, ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינם מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

כמו-כן, המגזר כולל את פעילות קבוצת ישראלכרט, אשר סווגה כפעילות מופסקת, עד לחלוקתה בעין בחודש מרץ 2020.

נציין כי במהלך שנת 2020 צפויה פועלים סהר להפסיק לספק שירותי משמרת וברוקראג' ללקוחות ולסיים מעמדה כחבר הבורסה לניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-144 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 211 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2020 הסתכם ב-35 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד נבע בעיקר מהוצאה לשיעור ההתחייבות בגין ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, בהשוואה להכנסה בתקופה המקבילה אשתקד שבו חלה ירידה בשער הדולר. מנגד, גידול ברווח ממכירת נכסים וקיטון בהוצאות המשפטיות הקשורות לחקירה האמריקאית קיזזו גידול זה.

כמו-כן, מגזר אחר כולל הפסד המיוחס לפעילות מופסקת אשר הסתכם בסך של 109 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2020, בהשוואה לרווח בסך של 242 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד מפעילות מופסקת במחצית הראשונה של שנת 2020 נובע מהכרה בהפסד מירידת-ערך ההשקעה בישראלכרט בסך של כ-109 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס) עקב ירידת מחיר המניה מתחת ליתרת ההשקעה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2019, בהשוואה למחיר ערב חלוקתה כדיבידנד בעין לבעלי המניות. בתקופה המקבילה אשתקד נכלל חלק הבנק ברווחי קבוצת ישראלכרט, וכן רווח ממכירת 65% ממניות ישראלכרט בסך של 137 מיליון ש"ח.

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
אפריל 2020	יציב		A1	Moody's
מאי 2020	יציב	A-1+	AA-	S&P
אפריל 2020	יציב	F1+	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
אוגוסט 2020	יציב	P-1	A2	Moody's
יולי 2020	יציב	A-1	A	S&P
יולי 2020	יציב	F1+	A	Fitch Ratings
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
דירוג מקומי (בישראל)				
יולי 2020	יציב		ilAAA	מעלות S&P
דצמבר 2019	יציב	P-1	Aaa.il	מידרוג

בחודש מאי 2020 אישרה חברת S&P מעלות דירוג של AA עבור כתבי התחייבות שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות בע"מ עם מנגנון לספיגת הפסדים (COCO) אשר יוכרו כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל 3. באותו תאריך אישרה גם חברת מידרוג דירוג Aa3 באופק חיובי עבור אותם כתבי התחייבות. בחודש אוגוסט 2020 אישרה חברת S&P מעלות דירוג של AA עבור כתבי התחייבות שיונפקו על-ידי הבנק עם מנגנון לספיגת הפסדים (COCO) אשר יוכרו כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל 3. באותו תאריך אישרה גם חברת מידרוג דירוג Aa3 באופק חיובי עבור אותם כתבי התחייבות.

6.3 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגות העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית. מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד - הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם. ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית ענפה.

המעורבות החברתית של פועלים בקהילה במחצית הראשונה של שנת 2020 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-8.6 מיליון ש"ח. בימים אלה כאשר החברה בישראל מתמודדת עם השפעותיו של נגיף הקורונה ובמסגרת המחויבות ארוכת השנים של הבנק לחברה ולקהילה יצא הבנק במספר מהלכים יזומים לטובת סיוע למטרות מסוימות: סיוע בשוק העבודה, סיוע לשרותי הרפואה והבריאות וסיוע לאוכלוסיות שנפגעו מהמשבר.

"פועלים לתעסוקה"

משבר הקורונה טלטל את שוק התעסוקה במשך כולו, אוכלוסיות הצעירים שבתחילת הקריירה ומבוגרים בגיל +40 ממגזרים שונים, מצאו עצמם לפני משבר גדול והבנק נרתם לסיוע בפרייקטים ושותפויות הממוקדים בעידוד תעסוקה ומתן כלים לאלו שנפלטו ממעגל העבודה. הבולטים מביניהם, מיזם משותף של בנק הפועלים וארגון בעצמי, שיאפשר לאלפי מפוטרים ודורשי עבודה לקבל ליווי ותמיכה רגשית ומקצועית בתהליך חיפוש העבודה ולהפנות אותם לגורמים מקצועיים בתחום מיצוי זכויות, תוך בניית התנהלות כלכלית ותוכניות תעסוקה המתאימות להם. בנוסף, בנק הפועלים מעניק חסות ל-CAREER FAIR 2020 יריד תעסוקה וירטואלי בזום למקצועות בתחום ההייטק עבור מהנדסים ומהנדסות מהחברה הערבית.

סיוע לשירותי רפואה ובריאות

- הבנק תרם סך של 750 אלף ש"ח ל-15 בתי חולים ברחבי הארץ, עבור המחלקות שעמדו בחזית המאבק במגפת הקורונה.
- 570 מארזי מזון וחטיפים הועברו ל-20 בתי חולים ברחבי הארץ עבור הצוותים הרפואיים שטיפלו בחולי הקורונה.
- פיתוח כפתור ייעודי באפליקציית bit, שאפשר לתרום למד"א בקלות ובמהירות עבור רכישת ערכות ציוד מציל חיים לפרמדיקים של מד"א. בנוסף תרם הבנק למד"א חצי מיליון שקלים.

תמיכה וסיוע לאוכלוסיות שנפגעו מהמשבר

- 2,000 מארזי מזון חולקו על-ידי עובדי הבנק לניצולי שואה, קשישים עריינים ומשפחות במצוקה.
  - מאות ערכות יצירה ומשחקים חולקו ל-120 עמותות, מועדוני ילדים, מועדוני נוער ומועדוני קשישים, על מנת להנעים את זמנם בעת שהייה הממושכת בבתי.
  - הענקת חסות למוקד ארצי 1221 המגיש סיוע לקשישים ולבעלי מוגבלות שצריכים עזרה בהצטיידות במזון ותרופות.
  - סיוע לאנשים המצויים במצוקה כלכלית בעקבות משבר הקורונה באמצעות ארגונים המתמחים בכך דוגמת "פעמונים", "חסדי לב" ו"להיטיב".
- לפרטים נוספים אודות פעילות קבוצת הבנק בתחום המעורבות החברתית, התרומה לקהילה ואחריות חברתית, ראה [סעיף 7.8 לחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2019](#).
- בחודש יולי 2020 פרסם הבנק דוח אחריות חברתית, סביבתית וכלכלית לסיכום שנת 2019, הנערך לפי התקן המתקדם של GRI, הדוח זמין באתר האינטרנט של הבנק.

7. נספחים

7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2019				2020		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,825	3,730	2,593	2,772	2,542	2,532	הכנסות ריבית
(548)	(1,264)	(310)	(479)	(350)	(366)	הוצאות ריבית
2,277	2,466	2,283	2,293	2,192	2,166	הכנסות ריבית, נטו
89	166	58	246	306	193	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,366	2,632	2,341	2,539	2,498	2,359	סך הרווח המימוני המדווח
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
(23)	76	169	3	27	95	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
155	95	12	91	(122)	36	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
-	-	(63)	7	11	(18)	התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת
-	1	-	8	-	-	רווחים (הפסדים) בגין הלוואות שנמכרו
(97)	(77)	(136)	49	9	(27)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(65)	(35)	(28)	(20)	87	(48)	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל ⁽²⁾
2,396	2,572	2,387	2,401	2,486	2,321	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.

(2) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס הכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

(3) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבוני.

מזה בגין השפעות שניונים במדד: הוצאה של 36 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2020, הוצאה של 70 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2020, הוצאה של 28 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של 2019, הוצאה של 76 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2019, הכנסה של 158 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2019, הוצאה של 33 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2019.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 2-7: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2019				2020		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
230	268	155	966	324	354	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(200)	(254)	(306)	(191)	(122)	(151)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
30	14	(151)	775	202	203	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
91	305	111	101	607	925	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
121	319	(40)	876	809	1,128	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:						
50	253	(103)	851	656	622	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
4	11	7	13	32	244	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
65	54	59	13	120	263	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
2	1	(3)	(1)	1	(1)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
121	319	(40)	876	809	1,128	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:						
0.32%	0.37%	0.21%	1.31%	0.43%	0.47%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.45%	0.79%	0.36%	1.45%	1.24%	1.69%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
0.17%	0.44%	(0.05%)	1.19%	1.07%	1.49%	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.17%	0.13%	0.01%	0.17%	0.25%	0.32%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
12.86%	9.47%	0.50%	10.96%	14.20%	16.09%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2019				2020		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
עמלות						
218	212	222	218	210	184	דמי ניהול חשבונות
174	174	173	177	223	197	פעילות בניירות-ערך
63	88	85	85	76	54	כרטיסי אשראי, נטו
54	46	46	76	63	49	טיפול באשראי
116	119	122	122	122	126	עמלות מעסקי מימון
160	165	167	158	169	136	עמלות אחרות
785	804	815	836	863	746	סך-הכל עמלות
18	29	11	32	22	49	הכנסות אחרות
803	833	826	868	885	795	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2019				2020		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
הוצאות שכר						
949	909	904	905	937	931	שכר ⁽¹⁾
102	126	129	84	25	32	מענקים ותגמול מבוסס מניית
1,051	1,035	1,033	989	962	963	סך-הכל שכר
314	324	351	345	321	321	אחזקה ופחת בניינים וציוד
512	633	586	1,603	633	542	אחרות⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
1,877	1,992	1,970	2,937	1,916	1,826	סך-הכל

- כולל הוצאות (הכנסות) לסגירת פעילות הבנקאות הפרטית בשווייץ; ברבעון רביעי של שנת 2019 הכנסה בסך של 4 מיליון ש"ח וברבעון שני של שנת 2019 הוצאה בסך של 76 מיליון ש"ח.
- הרבעון השני של שנת 2020 כולל הוצאה בסך של 42 מיליון ש"ח בגין הוצאות משפטיות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA (סך של 66 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2020, סך של 72 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2019, סך של 100 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2019, סך של 111 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2019, סך של 123 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2019).
- הרבעון השני של שנת 2020 כולל הכנסה בסך של 53 מיליון ש"ח בגין הוצאות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA בעיקר עקב ירידת שער הדולר (הוצאה בסך של 112 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2020, הוצאה בסך של 985 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2019, הכנסה בסך של 51 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2019, הכנסה בסך של 41 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2019, הכנסה בסך של 71 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2019).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.73%	3,064	263,603	3.17%	2,161	276,315
בישראל					
5.47%	221	16,491	4.19%	158	15,309
מחוץ לישראל					
4.77%	⁽⁴⁾ 3,285	280,094	3.22%	⁽⁴⁾ 2,319	291,624
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
3.48%	19	2,211	2.34%	15	2,589
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.48%	19	2,211	2.34%	15	2,589
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
2.68%	37	5,575	1.20%	21	7,038
בישראל					
(6.22%)	(4)	251	(2.87%)	(1)	138
מחוץ לישראל					
2.29%	33	5,826	1.12%	20	7,176
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.26%	26	39,316	0.11%	19	66,916
בישראל					
2.34%	69	11,897	0.06%	2	12,323
מחוץ לישראל					
0.74%	95	51,213	0.11%	21	79,239
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	596	-	-	304
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	596	-	-	304
סך-הכל					

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך 137 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 (30 ביוני 2019: 125 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון זמינות למכירה ⁽³⁾ :					
1.66%	251	61,007	0.95%	128	54,119
בישראל					
2.90%	21	2,932	2.53%	20	3,196
מחוץ לישראל					
1.71%	272	63,939	1.04%	148	57,315
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
1.79%	26	5,843	0.36%	9	9,938
בישראל					
0.00%	-	13	-	-	3
מחוץ לישראל					
1.79%	26	5,856	0.36%	9	9,941
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	1,804	-	-	2,502
בישראל					
-	-	1	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	1,805	-	-	2,502
סך-הכל					
3.67%	3,730	411,540	2.27%	2,532	450,690
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	6,734	-	-	5,818
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	35,920	-	-	40,119
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	454,194	-	-	496,627
סך-כל הנכסים					
3.94%	307	31,585	2.33%	179	30,969
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 בסך של 79 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2019: 145 מיליוני ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
1.12%	547	195,806	0.41%	206	202,420
בישראל					
0.36%	79	88,657	0.02%	5	83,382
לפי דרישה					
1.76%	468	107,149	0.68%	201	119,038
לזמן קצוב					
2.54%	104	16,529	1.37%	64	18,719
מחוץ לישראל					
2.34%	23	3,970	0.85%	10	4,732
לפי דרישה					
2.60%	81	12,559	1.55%	54	13,987
לזמן קצוב					
1.23%	651	212,335	0.49%	270	221,139
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
2.06%	1	196	1.16%	1	345
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.06%	1	196	1.16%	1	345
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	311
בישראל					
2.18%	3	556	-	-	56
מחוץ לישראל					
-	3	556	-	-	367
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.18%	1	2,173	0.29%	2	2,720
בישראל					
8.52%	5	242	6.01%	2	136
מחוץ לישראל					
1.00%	6	2,415	0.56%	4	2,856
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
בישראל					
-	-	13	-	-	3
מחוץ לישראל					
-	-	13	-	-	3
סך-הכל					

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
8.35%	594	29,323	1.46%	89	24,533
בישראל					
4.59%	3	266	4.82%	2	169
מחוץ לישראל					
8.32%	597	29,589	1.48%	91	24,702
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
4.03%	6	604	-	-	753
בישראל					
-	-	4	-	-	
מחוץ לישראל					
4.01%	6	608	-	-	753
סך-הכל					
2.07%	1,264	245,712	0.59%	366	250,165
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	140,710	-	-	174,450
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	6,135	-	-	6,664
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	22,801	-	-	27,591
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	415,358	-	-	458,870
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	38,836	-	-	37,757
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	454,194	-	-	496,627
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.60%	-	-	1.68%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.42%	2,274	379,955	1.97%	2,055	419,721
בישראל					
2.45%	192	31,585	1.44%	111	30,969
מחוץ לישראל					
2.42%	2,466	411,540	1.94%	2,166	450,690
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
2.64%	115	17,610	1.43%	68	19,083

- * כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.
- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.11%	5,380	264,509	3.15%	4,279	273,418
בישראל					
5.49%	453	16,736	4.57%	348	15,415
מחוץ לישראל					
4.19%	⁽⁴⁾ 5,833	281,245	3.23%	⁽⁴⁾ 4,627	288,833
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
3.29%	36	2,208	2.45%	28	2,300
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.29%	36	2,208	2.45%	28	2,300
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
2.82%	75	5,361	1.61%	56	6,991
בישראל					
(6.04%)	(8)	261	(7.12%)	(5)	138
מחוץ לישראל					
2.40%	67	5,622	1.44%	51	7,129
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.25%	55	43,796	0.17%	52	60,319
בישראל					
2.49%	138	11,137	0.60%	32	10,686
מחוץ לישראל					
0.70%	193	54,933	0.24%	84	71,005
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	667	-	-	360
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	667	-	-	360
סך-הכל					

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) עמלות בסך של 271 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2020 (30 ביוני 2019: 254 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון זמינות למכירה ⁽³⁾ :					
1.56%	433	55,901	0.95%	237	49,813
בישראל					
3.06%	51	3,354	2.01%	31	3,102
מחוץ לישראל					
1.64%	484	59,255	1.02%	268	52,915
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
1.16%	32	5,514	0.34%	16	9,354
בישראל					
-	-	25	-	-	3
מחוץ לישראל					
1.16%	32	5,539	0.34%	16	9,357
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	1,499	-	-	2,856
בישראל					
-	-	1	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	1,500	-	-	2,856
סך-הכל					
3.26%	6,645	410,969	2.35%	5,074	434,755
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	11,603	-	-	6,415
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	35,584	-	-	38,024
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	458,156	-	-	479,194
סך-כל הנכסים					
4.06%	634	31,514	2.79%	406	29,344
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 בסך של 197 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2019: 41 מיליוני ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.89%	876	197,094	0.45%	447	198,173
בישראל					
0.28%	124	90,149	0.06%	23	83,230
לפי דרישה					
1.41%	752	106,945	0.74%	424	114,943
לזמן קצוב					
2.47%	203	16,508	1.70%	144	17,031
מחוץ לישראל					
2.20%	41	3,752	1.23%	29	4,731
לפי דרישה					
2.56%	162	12,756	1.88%	115	12,300
לזמן קצוב					
1.01%	1,079	213,602	0.55%	591	215,204
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
3.36%	3	180	0.91%	2	440
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.36%	3	180	0.91%	2	440
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	157
בישראל					
2.38%	7	592	1.58%	1	127
מחוץ לישראל					
2.38%	7	592	0.71%	1	284
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.20%	3	3,035	0.23%	3	2,622
בישראל					
5.57%	7	255	4.36%	3	139
מחוץ לישראל					
0.61%	10	3,290	0.44%	6	2,761
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
בישראל					
-	-	8	-	-	3
מחוץ לישראל					
-	-	8	-	-	3
סך-הכל					

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
4.86%	704	29,326	0.88%	112	25,518
בישראל					
3.85%	6	315	4.73%	4	171
מחוץ לישראל					
4.85%	710	29,641	0.91%	116	25,689
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
1.22%	5	819	-	-	881
בישראל					
-	-	6	-	-	1
מחוץ לישראל					
1.22%	5	825	-	-	882
סך-הכל					
1.47%	1,814	248,138	0.58%	716	245,263
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	138,697	-	-	162,978
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	10,745	-	-	7,283
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	22,157	-	-	25,820
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	419,737	-	-	441,344
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	38,419	-	-	37,850
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	458,156	-	-	479,194
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.79%	-	-	1.77%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.34%	4,420	379,455	2.03%	4,104	405,411
בישראל					
2.63%	411	31,514	1.74%	254	29,344
מחוץ לישראל					
2.36%	4,831	410,969	2.01%	4,358	434,755
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
2.54%	223	17,684	1.75%	152	17,472

- * כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.
- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.86%	2,002	282,864	2.31%	1,882	328,464
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.42%)	(153)	146,750	(0.24%)	(94)	154,643
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.44%	-	-	2.07%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
8.87%	1,097	51,075	1.99%	253	51,183
					סך נכסים נושאי ריבית
(7.95%)	(795)	41,171	(1.16%)	(105)	36,354
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.92%	-	-	0.83%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.85%	324	46,016	2.19%	218	40,074
					סך נכסים נושאי ריבית
(2.02%)	(201)	40,181	(0.99%)	(99)	40,085
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.83%	-	-	1.20%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
3.65%	3,423	379,955	2.26%	2,353	419,721
					סך נכסים נושאי ריבית
(2.03%)	(1,149)	228,102	(0.52%)	(298)	231,082
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.62%	-	-	1.74%	-	-
					פער הריבית

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
*2019			2020		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.88%	4,057	284,153	2.46%	3,863	316,359
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.40%)	(298)	148,870	(0.28%)	(208)	150,586
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.48%	-	-	2.18%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
5.28%	1,312	50,329	1.45%	365	50,652
					סך נכסים נושאי ריבית
(4.39%)	(891)	41,019	(0.53%)	(97)	36,827
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.89%	-	-	0.92%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.88%	642	44,973	2.30%	440	38,400
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.99%)	(402)	40,565	(1.29%)	(259)	40,378
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.89%	-	-	1.01%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
3.19%	6,011	379,455	2.32%	4,668	405,411
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.39%)	(1,591)	230,454	(0.50%)	(564)	227,791
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.80%	-	-	1.82%	-	-
					פער הריבית

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2020

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019*			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2019*		
שינוי נטו	גידול (קטוון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קטוון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
	(1,101)	139	(903)	(1,002)	99
בישראל	(1,240)		(63)	(51)	(12)
מחוץ לישראל	(105)	(30)	(966)	(1,053)	87
סך-הכל	(1,206)	109	(966)	(1,053)	87
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
	(242)	50	(167)	(203)	36
בישראל	(292)		(65)	(66)	1
מחוץ לישראל	(123)	(4)	(232)	(269)	37
סך-הכל	(365)	46	(1,198)	(1,322)	124
סך-כל הכנסות הריבית	(1,571)	155	(1,198)	(1,322)	124
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
	(429)	2	(341)	(348)	7
בישראל	(431)		(40)	(47)	7
מחוץ לישראל	(59)	4	(381)	(395)	14
סך-הכל	(488)	6	(381)	(395)	14
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
	(598)	(15)	(510)	(498)	(12)
בישראל	(583)	(13)	(7)	1	(8)
מחוץ לישראל	(12)	(28)	(517)	(497)	(20)
סך-הכל	(610)	(22)	(898)	(892)	(6)
סך-כל הוצאות הריבית	(1,098)	(22)	(898)	(892)	(6)
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית	(473)	177	(300)	(430)	130

* כולל יתרות המיוחסות לפעילות מופסקת.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרך כלל במועד קבוע מראש.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום הלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan

אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

א

איגוח 243,99

אשראי לציבור 58,57,56,55,54,48,47,46,45,44,28,25,16,10,162,158,154,150,146,115,114,113,112,111,96,93,88,83,62,59,178,177,176,175,174,173,172,171,170,169,168,167,166,165,164,193,192,191,190,189,188,187,186,185,184,183,182,181,180,179,236,232,230,226,225,223,222,221,219,218,197,196,195,194,243,242

ג

גידור 227,226,141,102,101,99,96,50,43,24,23

ד

דיבידנד 207,206,205,123,99,93,91,90,33,16,10

ה

הון והלימות הון 49

הון מניות 91,90,89

הלבנת הון 224,136,75,19

הלוואות לדיוור 52,48,47,46,45,42,41,39,36,34,29,28,24,10,148,146,144,127,124,115,114,113,112,111,96,65,63,59,58,57,53,171,170,169,168,167,166,165,164,162,160,158,156,154,152,150,221,220,213,208,189,188,180,179,178,177,176,175,174,173,172

הליכים משפטיים 133,132,20

הסכם שכר 122

הפרשה לירידת-ערך 224,49

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 179,178,177

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 230,25

ו

ועדת שטרומ 218,209

ז

זכויות עובדים 210,192,122,121,120,119,118,117,92,83,72,21

ח

חובות פגומים 158,154,150,146,113,112,111,62,55,54,53,16,15,187,186,185,184,183,182,181,180,179,178,177,175,174,173,162,236,232,194

י

יעד הון 220

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 165,164,83,52,50,48,47,46,10,216,213,169,168,167,166

מגזרי פעילות פיקוחיים 144,83,48,47,46,45,42,41,39,38,10,9,226,168,167,166,165,164,162,160,158,156,154,152,150,148,146

מדינות זרות 30

מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 126

מימון ממונף 69,10

מינוף 130,129,128,127,126,125,124,123,83,37,14,10

מסגרות אשראי 208,189,97,29

נ

נגזרים 91,90,88,83,69,63,62,59,58,57,50,43,32,29,23,10,191,143,142,141,140,139,138,137,102,101,100,99,98,97,92,206,205,204,203,202,200,199,198,197,196,195,194,193,192,241,240,239,238,237,236,235,234,233,232,229,227,226,207,243,242

נזילות 210,131,130,76,73,61,50,33,20,18,16,14,9

ניהול סיכונים 222

ניירות-ערך 83,62,59,58,57,50,37,31,30,28,23,21,16,13,10,133,131,129,113,112,111,110,109,108,107,106,105,93,92,88,182,181,180,179,178,177,175,174,173,172,171,170,169,144,141,199,198,197,196,195,194,193,192,191,188,187,186,185,184,183,236,234,232,223,220,218,217,216,210,209,204,203,202,200,243,238

נכסים אחרים 172,171,170,169,113,112,111,95,92,88,59,58,57,188,187,186,185,184,183,182,181,180,179,178,177,175,174,173,237,233,193,192,191

נכסי סיכון 162,158,154,150,146,124,36

ס

סייבר 76,74,73,50,16

סיכון אשראי 58,57,56,53,50,44,36,30,29,25,21,20,16,10,9,143,142,124,115,114,113,112,96,83,76,69,67,66,62,61,60,59,184,183,182,181,180,179,178,177,176,175,174,173,172,171,170,230,227,218,208,197,196,195,194,190,189,188,187,186,185

סיכונים אחרים 76,9

סיכון מוניטין 76,50,16

סיכון מימון 73

סיכון נזילות 76,73,50,16,14,9

סיכון רגולטורי 50,16

סיכון ריבית 76,70,50,33,16

סיכון שוק 76,70,50,16,9

סיכון תפעולי 124,76,75,73,50,36,20,16,9

ע

עמלות 86, 49, 48, 47, 46, 45, 41, 40, 39, 38, 26, 25, 22, 16, 15, 10
218, 213, 168, 167, 166, 165, 164, 160, 156, 152, 148, 144, 135, 133, 97
236, 232, 231, 226, 225, 223, 222, 221, 219
ענפי משק 77, 69, 62, 60, 58, 57, 31, 29, 28, 21, 18, 10

פ

פיקדונות הציבור 48, 47, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 39, 38, 31, 28, 16
168, 167, 166, 165, 164, 162, 158, 154, 150, 146, 116, 98, 96, 88, 83
227, 226, 225, 223, 222, 220, 219, 218, 197, 196, 195, 193, 192, 191
242, 239, 238, 235, 234

ר

רגולציה 220, 76, 20, 19
רווח למניה 86

ש

שווי הוגן 105, 104, 103, 102, 101, 99, 87, 83, 71, 70, 50, 32, 27, 23, 11
197, 196, 195, 194, 143, 142, 141, 140, 118, 110, 109, 108, 107, 106
229, 208, 207, 206, 205, 204, 203, 202, 201, 200, 199, 198

ת

תגמול 243, 215, 122, 91, 90, 89
תיק בנקאי 71, 70
תיק למסחר 30
תשלום מבוסס מניות 92, 91, 90, 89